

Förordning om flerartsplan för Östersjön

Landsbygdsdepartementet

2014-11-12

Dokumentbeteckning

KOM (2014) 614

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som utnyttjar dessa bestånd, om ändring av rådets förordning (EG) nr 2187/2005 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1098/2007

Sammanfattning

Kommissionen föreslår en förvaltningsplan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön. Planen ska garantera ett hållbart nyttjande av dessa bestånd och skapa stabila fiskemöjligheter. Samtidigt ska planen se till att förvaltningen bygger på de senaste vetenskapliga rönen om samspelet inom och mellan bestånden och andra aspekter av ekosystemet och miljön. Målsättningen är att garantera att bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön nyttjas i enlighet med principerna för maximalt hållbart uttag och ekosystemansatsen i fiskeriförvaltningen. Förslaget utgör därmed den första flerartsplanen för fiskeriförvaltningsplanen inom unionen. Förslaget är även det första förslaget till förvaltningsplan enligt den reformerade fiskeripolitiken. Regeringen välkomnar att kommissionen presenterat förslaget och anser generellt att förvaltningsplaner är viktiga verktyg i syfte att uppnå en långsiktig hållbar förvaltning. Förslaget är ute på remiss tills januari 2015 varefter regeringen avser utveckla en mer detaljerad ståndpunkt.

1 Förslaget

När det gäller förvaltning av fiskbestånd förvaltas nästan alla viktiga bestånd och fisken med hjälp av fleråriga planer. Planerna innehåller mål för beståndets förvaltning och uttrycks generellt som fiskedödlighet och mål för beståndets storlek. I vissa planer finns också specificerat hur målen ska uppnås. Andra planer innehåller begränsningar för fisket till stöd för de årliga tillåtna fångstmängderna (TAC), och dessutom särskilda kontrollregler. Fleråriga planer enligt den nya fiskeripolitiken ska innehålla bevarandeåtgärder för att successivt återställa och bevara populationer av fiskbestånd över biomassnivåer som kan ge maximal hållbar avkastning, ska nyttjandetakten för maximal hållbar avkastning, där så är möjligt, ha uppnåtts senast 2015 och, genom en successiv och stegvis anpassning, senast 2020 för alla arter. Planerna ska också beskriva åtgärder för att fullgöra skyldigheten att landa fångster. Planerna ska därutöver innehålla bl.a. garantier för att det vid behov vidtas korrigerande åtgärder samt översynsklausuler. Planerna kan också innehålla tekniska åtgärder eller riktlinjer kring hur sådana regler eller kontrollregler kan antas.

De fleråriga planerna ska antas med prioritet, baserat på vetenskaplig, teknisk och ekonomisk rådgivning, och ska innehålla bevarandeåtgärder för att återställa och bevara fiskebestånd över nivåer som kan ge maximal hållbar avkastning i enlighet med artikel 2.2.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen presenterade den 6 oktober 2014 ett förslag till en flerårig förvaltningsplan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som utnyttjar dessa bestånd. Detta är det första riktiga förslaget till fiskeriförvaltningsplan för flera bestånd. Förslaget är även det första förslaget till förvaltningsplan sedan den reformerade fiskeripolitiken trädde ikraft den 1 januari 2014. Förvaltningsplanen ska ersätta de förvaltningsplaner för de båda torskbestånden i Östersjön som gäller idag.

Syftet med förslaget är att garantera ett hållbart utnyttjande av de aktuella bestånden och skapa stabila fiskemöjligheter med högre avkastning för fiskerinäringen. Förslaget syftar också till att underlätta införandet av den landningsskyldighet som beslutats inom ramen för den reformerade fiskeripolitiken. Samtidigt syftar planen till att se till att förvaltningen bygger på de senaste vetenskapliga rönen om samspelet inom och mellan bestånden och andra aspekter av ekosystemet och miljön. Det specifika målet är att garantera att bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön utnyttjas på ett hållbart sätt i enlighet med principerna för maximalt hållbart uttag och ekosystemansatsen i fiskeriförvaltningen. Planen fastställer att målet om fiskeridödlighet ska nås senast 2015 och ska därefter bibehållas för de berörda bestånden inom vissa specificerade intervall. Planen fastställer även miniminivåer för lekbeståndets biomassa.

Planen har också som mål att säkra bevarandet av bestånden av rödspätta, slätvar, skrubbskädda och piggvar i linje med försiktighetsansatsen.

Planen avser att tillämpas för allt fiske med unionsfiskefartyg i Östersjön, oberoende av totallängd och hur fartygen påverkar de berörda fiskbestånden.

Planen omfattar de nya inslagen i den gemensamma fiskeripolitiken, allt från genomförandet av landningsskyldigheten till regionalt samarbete mellan medlemsstaterna. Alla fångster av torsk, sill/strömning, skarpsill och rödspätta vid fiske efter torsk, sill/strömning och skarpsill i Östersjön ska landas. Landningsskyldigheten gäller allt fiske med undantag för de fisken där en hög överlevnad kan beläggas, då undantag kan medges från landningsskyldigheten. I planen fastställs regionalt samarbete för antagande av tekniska åtgärder, bestämmelser för landningsskyldigheten och särskilda bevarandeåtgärder för bifångster i fisket efter de berörda bestånden. Planen föreskriver också vissa regler avseende kontroll och verkställighet som går utöver gällande Kontrollförordning (Förordning (EU) 1224/2009)

Kommissionens förslag bygger på de vetenskapliga råd som lämnats av vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) och Internationella havsforskningsrådet (ICES).

Planen innehåller regler för att göra det möjligt att vid behov vidtas korrigerande åtgärder och en klausul om utvärdering av planen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningen är direkt tillämplig för medlemsstaterna.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förordningen förväntas inte få några budgetkonsekvenser utanför givna ramar.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens grundinställning är att fiskeriförvaltningen ska verka för ett långsiktigt hållbart resursutnyttjande och bidra att nå målen i miljölagstiftningen, i synnerhet EU:s Havsmiljödirektiv. Regeringen anser att det är angeläget att nå de mål angivna mål i grundförordningen, inte minst målet om att successivt återställa och bevara populationer av fiskbestånd över biomassanivåer som kan ge maximal hållbar avkastning. Regeringen anser även att långsiktiga förvaltningsplaner är viktiga verktyg och att sådana bör upprättas för de arter som fortfarande saknar sådana eller där sådana finns, men bör revideras. Regeringen välkomnar en flerartsansats i enlighet med den ekosystemansats som framgår av den reformerade gemensamma fiskeripolitiken. Regeringen anser vidare att uttaget av fisk och hur fisket bedrivs bör vara anpassat till havens ekologiska bärkraft och förmåga till återhämtning. Uttagets storlek bör grundas på den bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivningen. Utifrån detta välkomnar regeringen att kommissionen presenterat ett förslag till flerårig flerartsplan för Östersjön och välkomnar generellt ansatsen i kommissionens förslag.

Regeringen noterar att de föreslagna intervallen för fiskedödlighet behöver undersökas närmare, inte minst mot bakgrund av osäkerhet i den vetenskapliga rådgivningen för det östra torskbeståndet.

Förslaget är ute på remiss tills januari 2015 varefter regeringen avser utveckla en mer detaljerad ståndpunkt.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Förslaget kommer att behandlas i rådet först i början av 2015 varför medlemsstaternas detaljerade ståndpunkter ännu inte är kända. Östersjöstaterna har dock generellt efterfrågat ett förslag till flerårig flerartsplan för Östersjön varför medlemsstaterna generellt förväntas välkomna att förslaget nu presenterats.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Förslaget kommer att behandlas av Europaparlamentet parallellt med rådets behandling. Europaparlamentets ståndpunkt är ännu inte är känd.

Förslaget har remitterats och svar från remissinstanserna förväntas senast den 7 januari 2015.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 43.2 Fördraget om Europeiska Unionens Funktionssätt. Förordningen antas av rådet efter medbeslutande med Europaparlamentet i enlighet med det ordinarie beslutsförfarande. Förordningen antas på grundval av ett förslag från kommissionen. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Unionen har tilldelats exklusiv befogenhet för bevarandet av havets biologiska resurser inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken varför subsidiaritetsprincipen inte är tillämplig.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Landsbyggsdepartementet har remiterat kommissionens förslag och sista svarsdatum är den 7 januari. Behandlingen i rådet och Europaparlamentet förväntas påbörjas under det första kvartalet 2015.

4.2 Fackuttryck/termer

Fiskeansträngning: Kallas även effort eller dagar till havs.

ICES: Internationella havsforskningsrådet

STECF: Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen

TAC: tillåtna fångstmängd